

ŠPECIALIZAČNÝ ŠTUDIJNÝ PROGRAM PRE ŠPECIALIZAČNÝ ODBOR – MAXILOFACIÁLNA CHIRURGIA

a) Charakteristika špecializačného odboru a dĺžka trvania špecializačného štúdia

1. Maxilofaciálna chirurgia je špecializačný odbor , ktorý sa zaoberá chorobami a úrazovou chirurgiou ústnej, čeľustnej a tvárovej oblasti, s príslušnými régiami a orgánmi, ich prevenciou, diagnostikou, terapiou a rehabilitáciou.
2. Špecializačné štúdium trvá štyri roky.
3. Špecializačné štúdium nadväzuje na a) vysokoškolské vzdelanie druhého stupňa v doktorskom študijnom programe v študijnom odbore zubné lekárstvo, b) vysokoškolské vzdelanie druhého stupňa v doktorskom študijnom programe v študijnom odbore stomatológia vrátane špecializácie v špecializačnom odbore stomatológia alebo c) vysokoškolské vzdelanie druhého stupňa v doktorskom študijnom programe v študijnom odbore stomatológia vrátane odbornej zdravotníckej praxe najmenej tri roky v priebehu posledných piatich rokov pod vedením lekára so špecializáciou v špecializačnom odbore stomatológia alebo pod vedením zubného lekára.

b) Rozsah teoretických vedomostí, praktických zručností a skúseností potrebných na výkon špecializovaných pracovných činností

Položka 1

Rozsah teoretických vedomostí

A. V rámci chirurgického kmeňa

1. zásady pred a pooperačnej starostlivosti, podávania liekov (intramuskulárne, intravenózne, infúzne), obväzovej techniky, transfúznej terapie a terapie pooperačných komplikácií,
2. znalosti z predoperačnej prípravy a pooperačnej starostlivosti, výživy a intenzívnej starostlivosti,
3. zásady pobytu na operačnom trakte, ošetrovania a šitie rán,
4. lekárska prvá pomoc,
5. práca s kostnými a mäkkými tkanivami, rekonštrukcia kostných defektov, dlahovanie,
6. celková a miestna anestézia,
7. zaistenie dýchania intubácia, tracheotómia, konikotómia,
8. alergicko-toxické reakcie, šokové stavy,
9. farmakologické zvládnutie anestézie a resuscitácie,
10. manipulácia s mäkkými tkanivami (sutúra, plastické šitie rán, úprava jaziev prekrývanie defektov lalokmi),
11. rázštep,
12. liečba frontonazálnych úrazov, komplikovaných úrazov očnice, frontálnych sínusov,
13. liečba bolesti tváre, neuralgie n. trigemini.

B. V rámci odboru maxilofaciálna chirurgia

1. topografická anatómia hlavy a krku, fyziológie, patofyziológie a patológie, diagnostiky a diferenciálnej diagnostiky ochorení hlavy, krku a detailne orofaciomaxilárneho systému,

2. problematika zlomenín nosa, maxilárnych sínusov, oroantrálnych a oronazálnych komunikácií, ochorení temporomandibulárneho kĺbu, tumorov v oblasti hlavy a krku, ochorení tvárových a krčných lymfatických uzlín, krčné disekcie,
3. operačné postupy a metódy riešenia chirurgických, onkologických ochorení, traumatických poškodení,
4. ochorenia slinných žliaz,
5. vedenie dokumentácie na lôžkovom oddelení,
6. právne predpisy vzťahujúce sa na oblasť poskytovania zdravotnej starostlivosti,
7. problematika zápalových, onkologických, traumatologických ochorení, cýst, čelústnoortopedických anomálií, ochorenia temporo-mandibulárneho kĺbu, slinných žliaz, postextrakčných komplikácií, neuralgií, farmakoterapiu, farmakokinetiku používaných liečiv, princípy aktinoterapie a onkochemoterapie,
8. predoperačná a pooperačná starostlivosť, liečba pooperačných komplikácií, zásady infúznej intervencie, dietiky a rehabilitácie v maxilofaciálnej chirurgii,
9. problematika indikácie a osadzovania implantátov, konštrukcie supraštruktúr,
10. styčná problematika maxilofaciálnej chirurgie a otorinolaryngológie z oblasti traumatológie, ochorení prínosových dutín, tumorov, temporo-mandibulárneho kĺbu,
11. posudzovanie práceneschopnosti, bolestného a zníženého spoločenského uplatnenia,
12. resuscitácia, indikácia a praktické riešenie problémov preprotetickej chirurgie,

Položka 2

Rozsah praktických zručností a skúseností

Oddiel 1

Minimálny počet zdravotných výkonov

A. V rámci chirurgického kmeňa

Asistencie pri zdravotných výkonoch na pracoviskách všeobecnej chirurgie, traumatologických oddeleniach, oddeleniach anestéziológie a intenzívnej medicíny, plastickej chirurgie, neurochirurgie, otorinolaryngológie a cievnej chirurgie.

B. V rámci odboru maxilofaciálna chirurgia

B.1.	Chirurgické extrakcie v maxille a mandibule	100
B.2.	Chirurgia čelústnych anomálií (asistovanie)	
1.	sagitálna osteotómia mandibuly	2
2.	iné osteotómie mandibuly	2
B.3.	Chirurgia cýst	
1.	extirpácia cysty:	
1.1.	mandibuly	10
1.2.	maxilly	12
1.3.	mäkkých tkanív (epidermoidná, brandiogénna a iné)	7
B.4.	Chirurgia čelústnej dutiny	
1.	chirurgické revízie čelústnej dutiny (radix v antre, cysta...)	3
2.	radikálna operácia podľa Caldwell a Luca	3
3.	plastika oroantrálnej komunikácie	10
4.	punkcia čelústnej dutiny nazálnou cestou	5
5.	sinuslifting - asistencia	3
B.5.	Chirurgia nádorov	
1.	extirpácia benígneho nádoru:	

1.1.	mäkkých tkanív	5
1.2.	kostí	5
1.3.	príušnej slinnej žľazy	5
1.4.	submandibulárnej slinnej žľazy	3
C.	Asistencia	
1.	radikálna excízia (resekcia) mäkkých tkanív pre malígný nádor	10
2.	radikálna resekcia kosti pre malígný nádor	5
3.	externácia submandibulárneho priestoru 2	2
4.	extirpácia krčných lymfatických uzlín a praktická orientácia v regio colli lateralis	2
5.	kompletná operácia typu Neck-dissection (príležitostná asistencia)	2
D.	Preprotetická chirurgia	
1.	egalizácia alveolárneho výbežku väčšia ako 1 sextant	15
2.	operácia vlajúceho hrebeňa alveolárneho výbežku	5
3.	frenulektómia	25
4.	operácia slizničných rias vo vestibule	5
5.	excízia fisurálny granulóm	5
6.	plastika hornej ústnej predsiene bez použitia transplantátu	10
7.	operácia exostóz (torus palatinus)	5
8.	plantácia biologických materiálov do kostných defektov (augmentácia)	5
9.	aplikácia zubných implantátov	10
E.	Chirurgia zápalov	
1.	intraorálna incízia a drenáž rozsiahleho okoločelústneho zápalu	46
2.	extraorálna incízia a drenáž okoločelústneho zápalu	9
3.	sekvestrotómia	8
F.	Úrazová chirurgia	
1.	dentálne dlahy z voľnej ruky v jednom zboradí - rozl.modifikácie	75
2.	osteosyntéza drôteným stehom	8
3.	platňová osteosyntéza so skrutkami	4
4.	drôtené závesy strednej tretiny tvárovej kostry	5
5.	revízia, excízia a sutúra rany mäkkých tkanív úst	25
6.	revízia, excízia a sutúra rany tváre	14
7.	zatvorená repozícia zlomeniny nosových kostí	7
8.	repozícia zlomeniny zygomaticomaxilárneho komplexu kostným hákom	8
9.	chirurgická repozícia zlomeniny zygomaticomaxilárneho komplexu transantrálnym prístupom	5
10.	repozícia jarmového oblúkacostným hákom	5
11.	repozícia luxácie temporomandibulárneho kĺbu	4
12.	zastavenie arteriálneho krvácania lokálnym podväzom	8
13.	zastavenie arteriálneho krvácania podväzom väčšej prívodovej tepny napr. a. lingualis v trigonum Pirogovi	5
14.	podväz a. carotis externa	2

15.	lokalizácia a odstránenie cudzieho telesa z mäkkých tkanív alebo kostí	6
G.	Rekonštrukčná chirurgia (asistovanie)	
1.	rekonštrukcia resekcijného alebo traumatického defektu mäkkých tkanív lalokovým posunom	2
2.	odber a aplikácia dermoidného štepu	3
3.	odber a našitie kožného štepu v plnej hrúbke	3
4.	založenie a prenos tubulizovaného kožného laloka	2
5.	odber autogénneho kostného štepu (napr. z hrebeňa panvovej kosti)	5
6.	transpozícia vývodu veľkej slinnej žľazy	5
H.	Urgentné výkony v maxilofaciálnej chirurgii	
1.	tracheotómia	2
2.	predná nosová tamponáda	8
3.	zadná nosová tamponáda	4
4.	tracheálna intubácia	5
I.	Diagnostické výkony	
1.	sialografia príušnej a submandibulárnej slinnej žľazy	7
2.	diagnostická punkcia	7
3.	diagnostická excízia	15
4.	interpretácia bežných rtg projekcií čelústí a krčnej chrbtice	50
5.	interpretácia projekcií CT	30
6.	interpretácia projekcií NMR	10
J.	Všeobecné medicínske urgentné výkony	
1.	zavedenie venóznej kanyly	10
2.	zavedenie ústneho a nosového vzduchovodu	5
3.	riadené dýchanie kriesiacim prístrojom a maskou	3
4.	zavedenie laryngeálnej masky	3
5.	kardiopulmonálna resuscitácia	2
6.	defibrilácia	2

Oddiel 2

Nácvik techník komunikácie

1. osobnostné predpoklady efektívnej komunikácie,
2. verbálna a neverbálna komunikácia,
3. asertívne zvládanie konfliktov a náročných komunikačných partnerov.

c) Organizačná forma špecializačného štúdia

Špecializačné štúdium sa začína akademickým rokom podľa zostaveného študijného plánu. Pozostáva z praktickej časti a teoretickej časti, pričom praktické vzdelávanie má prevahu. Začína absolvovaním chirurgického kmeňa s dĺžkou trvania 12 mesiacov, na ktorý nadväzuje špecializačné štúdium v maxilofaciálnej chirurgii v trvaní minimálne 36 mesiacov. Špecializačné štúdium sa ukončí špecializačnou skúškou pred komisiou.

d) Rozsah a zameranie odbornej zdravotníckej praxe vykonávanej na jednotlivých pracoviskách zdravotníckych zariadení, jej minimálna dĺžka a časový priebeh

A. Chirurgický kmeň v trvaní jeden rok

1.	Všeobecné chirurgické pracovisko	4 mesiace
2.	Oddelenie úrazovej chirurgie	2 mesiace
3.	Oddelenie anestéziológie a intenzívnej medicíny	1 mesiac
4.	Oddelenie plastickej chirurgie	3 mesiace
5.	Oddelenie neurochirurgie	2 mesiace

B.

V rámci odboru maxilofaciálna chirurgia absolvuje klinickú prax **36 mesiacov na klinických lôžkových oddeleniach maxilofaciálnej chirurgie**. V rámci nej absolvuje **2 mesiace na oddelení ORL** a **1 mesiac na onkologickom oddelení (rádioterapia, chemoterapia)**.

ČASOVO – TEMATICKÝ PLÁN PRAKTICKÝCH ZRUČNOSTÍ

v odbore maxilofaciálna chirurgia, z. p. zubný lekár

A. Chirurgický kmeň

1.	*všeobecné chirurgické pracovisko - <i>prof. MUDr. Jozef Radoňak, CSc., MPH, doc. MUDr. Jozef Belák, PhD.</i>	4 mesiace
2.	*oddelenie úrazovej chirurgie - <i>doc. MUDr. Rastislav Burda, PhD.</i>	2 mesiace
3.	*oddelenie anestéziológie a intenzívnej medicíny - <i>doc. MUDr. Jozef Firment, PhD.</i>	1 mesiac
4.	*oddelenie plastickej chirurgie - <i>MUDr. Peter Lengyel, PhD.</i>	3 mesiace
5.	*oddelenie neurochirurgie - <i>Doc. MUDr. Vladimír Kaňuch, PhD., MBA.</i>	2 mesiace

B.

V rámci odboru maxilofaciálna chirurgia lekár absolvuje klinickú prax min. **36 mesiacov na klinických lôžkových oddeleniach maxilofaciálnej chirurgie - školitelia z akreditačného spisu KSaMFCH UPJŠ LF a UN LP, KSaMFCH UPJŠ LF a Špecializovanej nemocnice pre choroby hlavy a krku, Akadémia Košice, n. o. alebo na akreditovaných pracoviskách inej vzdelávacej inštitúcie v ŠŠO MFCH z. p. zubný lekár v SR*.**

1.	Maxilofaciálna chirurgia: <i>MUDr. Peter Kizek PhD., MPH, univ.doc. Dr. h. c. prof. MUDr. Andrej Jenča, CSc. MPH</i>	min. 36 mesiacov, z toho:
2.	*Oddelenie ORL: <i>MUDr. Martin Šuchaň, PhD.</i>	2 mesiace
3.	*Onkologické oddelenie: <i>MUDr. Dominik Šafčák, PhD.</i>	1 mesiac

*pod vedením vedúceho pracovníka príslušného zdravotníckeho zariadenia v spolupráci a pod kontrolou školiteľa z akreditačného spisu.

Ďalší povinný kurz

KPP – Kurz právnych predpisov – *MUDr. Zuzana Katreniaková, PhD.*
JUDr. Ivan Humeník, PhD.
MUDr. JUDr. Peter Firment